

eier, der erhverver sit Majorat til fri Eiendom og selv som Majoratsherre udsteder Eiendomsfjode til sig paa Eiendommen som fri Jord, at kræve, at han skal oprette dette Fjode paa stemplet Papir. Det forekommer mig, at der ogsaa i dette Tilfælde er god Anledning til at lade Bestemmelsen i Lovforslagets 2det Afsnit § 17 komme. Godseieren tilgode. Det vil neppe heller være til ringe Hinder for den foreslaaede Lovs Anvendelse, hvis der paalægges ham de meget betydelige Udgifter, som der her bliver Tale om. Der vil jo nemlig ikke blot blive Tale om Udgifter til Fjodet, men Consequensen vil let føre med sig, at det Samme ogsaa maa gjælde med Hensyn til alle de nødvendige Panteforskrivninger, ja der vil endog kunne blive Spørgsmaal om, hvorvidt der ikke isaafald skal betales Overdragelsesafgift til Statskassen.

Hvad dernæst angaaer det andet Afsnit af Lovforslaget: „Om Majoratets Overgang til fri Eiendom mod Substitution af en Fideicommisscapital“, da skal jeg kun tillade mig at henlede Opmærksomheden paa de Bestemmelser, der indeholdes i § 16 for det Tilfælde, at den substituerede Fideicommisscapital bliver indestaaende hos Majoratsbesidderen, hvad der jo i Almindelighed vil være Tilfældet, naar ikke hele Operationen skeer ved, at Majoratsherren strax har en Kjøber til Godset. Naar selve Majoratsbesidderen beholder Capitalen indestaaende i Eiendommen, foreskriver Lovforslagets § 16, at han skal afdrage denne Gjæld til Majoratet med 1 pCt. aarlig af hele Eiendommens Taxationssum. Det forekommer mig virkelig, at man atter her møder en Bestemmelse, som lettelig kan lægge Vanffeligheder iveien for Anvendelsen af den foreslaaede Lov. Det er nemlig ikke Smaating, som der her er Spørgsmaal om. Tænke vi os f. Ex. en Eiendom til en Taxationssum af 1 Million Rd., saa skal altsaa Majoratsbesidderen aarlig udbetale 10,000 Rd. Han vil derved see sine hidtilværende Indtægter af Eiendommen aarlig stærkt beskaarne, og han vil ikke let være istand til at bære det uden at være en overmaade formuende Mand; ialtsald vil han da synke ned fra det Indtægtsstandpunkt, han

i lange Tider har indtaget. Jeg skjønner heller ikke, at der er den allermindste Grund til en saadan Bestemmelse, saalænge han selv er Majoratsbesidder. Gaaer derimod Eiendommen over til Andre, ja, saa er det i sin Orden, at disse afbetale paa den i Eiendommen indestaaende Fideicommisscapital og midlertidig forrente den. Jeg skal imidlertid dog tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at en Undtagelse herfra bør der dog vistnok ogsaa skee for Besidderens Ægtefælle. 2detmindste bør en saadan Undtagelse da skee i de Tilfælde — og de ere ikke enkeltstaaende, men oftere forekommende —, hvor vore Stamhuuspatenter give den efterlevende Ægtefælle, snart naar der er Livsarvinger, snart naar der ingen Livsarvinger er, snart indtil denne Ægtefælle indlader sig i nyt Ægteskab, og snart udover dette Tidspunkt, Majoratsret, det vil sige Berettigelse til at continuere den Besiddelse, som han eller hun hidtil har haft i Ægteskabsfællig med Stamhuusbesidderinden eller Stamhuusbesidderen. I saa Tilfælde bør Ægtefællen vistnok betragtes som Majoratsbesidder og altsaa heller ikke aarlig have at indbetale 1 pCt. af Capitalen eller forrente denne.

Det har været mig en Tilfredsstillelse at see, hvilken Omfæng Lovforslaget i sit 3die Afsnit, „Almindelige Bestemmelser“, har baaret for Bondestanden. For mit Bedkommende troer jeg virkelig, at den Frygt, som gjentagne Gange er kommen tilorde for, at der skulde være Fare for Bondestanden forbunden med, at Bøndergodset gik over fra Majoratsbesidderen til frie Besiddere —, jeg siger, at jeg troer, at den Fare, som man saaledes har meent, at Bondestanden skulde være udsat for, er bleven høist overdreven. Men, hvorledes dette nu end maatte forholde sig, ja forekommer det mig, at Bestemmelserne i Lovforslagets § 21 er meget hensigtsmæssig. Jeg skal imidlertid overlade til den høitærede Justitsminister at besvare de Erindringer, der nys ere fremkomne imod samme fra et æret Medlem for tiende Kreds (Scholer); jeg kan paa ingen Maade dele dem. Lovforslagets § 23 indeholder en overmaade vigtig Bestemmelse, som endog paa en vis Maade kan siges at gaae